

Литературно ЗЕМЕДЕЛСКО ЗНАМЕ

СЪЮЗ НА ПИСАТЕЛИТЕ
ЗЕМЕДЕЛЦИ В БЪЛГАРИЯ

Съюзът на писателите земеделци през 2012 година

Трудно е да се опише творческата дейност на СПЗБ през 2012 г. Защо? СПЗБ през 2008 г. остана без клуб, който се намираше в Дом паметник „Александър Стамболийски“ на ул. „Врабча“ №1 в София. Правителството на Сергей Станишев лиши тогава БЗНС от този дом и го предаде на една креатура – „Спас Панчевци“.

И така, започна одисеята на членовете на СПЗБ - без покрив, без да има къде да провеждат нормален творчески живот.

Въпреки всичко, с неимоверни усилия, те успяха да се съхранят и да запазят своята идентичност като при крайно неблагоприятни условия творяха.

Въодушевени, отделяха скромна лепта от мизерните си пенсии и заплати в борбата им за оцеляване.

Някои, през този период от 2008 до 2012 г. включително, преминаха в отвъдното: Георги Киришев, Андрей Василев, Искър Шуманов, Йордан Христов, Боян Илиев и Петко Згалеви.

Ала, перото на писателите земеделци не спря, не засъхна, дори и тогава, когато нямаша трибуна.

И ето, в началото на 2012 г. за първи път СПЗБ започна издаване на свой вестник – „ЛИТЕРАТУРНО ЗЕМЕДЕЛСКО ЗНАМЕ“, което излизаше периодично през цялата година и вдъхновяваше още повече пишещите братя.

(продължава на стр. 4)

Драги колеги,
Уважаеми сдружени земеделци и
симпатизанти на БЗНС в страната и в
чужбина,
Честита Нова година!
Нека 2013 година Ви носи крепко
здраве, повече радости и сполуки в
личния живот, в семейството, в
работата...
Съюз на писателите земеделци в
България

Сергей Румянцев

Нова година

Честита Нова година,
деца на ширните полета,
родени в тъмната градина
на черна мъка и несрета –
деца на родните полета,
честита Новата година!

Тя нека бодри да ни свари
и силни да ни поздрави:
челата вдигайте, другари,
напред с изправени глави –
тя нека мощ ни поздрави
и нека будни да ни свари!

И будни нека продължим
докрай започнатото дело,
да бъдем будни, да не спим,
а все напред в живота смело –
и днес наченатото дело
пак утре с жар да продължим!

И нека в сърцата да блестят
лъчи на вяра и надежди,
че ще изминем стръмний път
през много бури и премежди –
лъчи на вяра и надежди
в душите нека да блестят!

Делото свято жертви иска -
ний смело нека ги дадем
и към победата ни близка
да тръгнем с устрем и подем
и своите жертви да дадем,
че делото ни жертви иска!

Честита Новата година
вам, бедни братя и другари,
тя нека будни да ни свари
и сред победи да измине –
вам, бедни братя и другари,
честита Новата година!

Сергей Румянцев

БЗНС навърши 113 години

Най-справедливата, народовластническа политическа организация в нашата страна – Българският земеделски народен съюз навърши 113 години. Това е самобитна, уникална и чисто българска организация в служба на народа.

До създаването ѝ се стига след продължителна разяснителна и организаторска работа на най-будните селски интелекти и земеделски стопани. Основна тяхна цел е защита интересите на селскостопанските производители, защита на селяните от чорбаджии, лихвари, управленци... За постигането на тази цел първите радетели стигат до идеята за създаване на организация, която да обедини селските труженици.

В Плевен около агронома Янко Забунов се оформя група от агрономи и други селскостопански специалисти, които започват да издават вестник „Земеделска защита“. Около Цанко Церковски в Бяла черква и района също се създава голяма група ентузиаста. Същото е положението и във Варна около Юрдан Пекарев.

Конгресът е организиран и свикан след многобройни обиколки на инициаторите из страната, много срещи, разговори и убеждаване за земеделско сдружаване. Сред тях се открояват първопостолите на земеделското сдружаване Юрдан Пекарев, Цанко Церковски, Янко Забунов...

Народният учител от Бяла черква Цанко Церковски написва Възванието, което е отпечатано в „Земеделска защита“.

В него инициаторите се обръщат към земеделците с думите „Братя земеделци...“ Във Възванието между другото се казва:

„Стълбичка сме ний, по която тия плачуци за нас наши братя се качват на власт, трябва им тая стълбичка и за качване, и за слизане, и за много още други работи. Та те нямат друга работа и друг занаят. Тезият занаят е да си пълнят джобовете, когато са на власт и да плачат до Бога за нас, земеделците, когато ги изтирят от тая власт. Няма съмнение, че хора, които са били на такова топло място, след като ги изтирят, ще викат. Но какво общо имаме ний, чифчиите с тия хора, които нямат друга работа, освен тая!“

Учредителният конгрес е насрочен за последните дни на деветнадесети век в читалище „Съгласие“ в град Плевен.

На 26 и 27 декември в Плевен пристигат многобройни делегати от цялата страна. На откриването присъстват 800 делегати, постепенно броят им се увеличил на 1500 плюс голям брой наблюдатели.

Конгресните дни са изпълнени с много спорове, дебати, разногласия, крамоли, опити за провокации и т. н. Докато множеството извиква на подиума поета от Бяла черква Цанко Бакалов Церковски с възгласите „Да излезе възванието!“ Той успява да въдвори ред и тишина.

За три дни – 28, 29 и 30 декември конгресът свършва своята работа.

Сред най-важните документи, които конгресът приема са временният устав и резолюцията до председателя на Народното събрание. В нея са заявени исканията на българските селяни: да се промени данъчната система, по силата на която се облага не само приходът на земеделеца, но и неговият капитал, да се отпусне леснодостъпен евтин кредит, който да осигури средства за земеделското производство, уреждане на професионално образование за разпространение знанията от всички области на селското стопанство и др.

Така бива създаден Българският земеделски народен съюз. В своята 113 годишна история той е преминал през изключително тежки изпитания, но винаги е оставал верен на своите велики идеи и принципи. И винаги е оцелявал. Вярваме, че ще оцелее и в бъдеще.

К. Стефанов

Белота

Импресия от Кирил Назъров

Тази заран поглеждам през прозореца – отвън е тихо, белоснежено утро. През нощта снегът е белосал всичко – земята и къщите, храстите и дърветата... И продължава тихият утринен снегопад. Едри пухкави снежинки се спускат леко и плавно. Сякаш от облаците скачат безброй бели парашутчета, въртят се весело из простора и танцуват своя немирен танц. Прекрасният танц на снежинките. След като се уморят, кацат бавно и меко. Прегръщат се и образуват безкраен бял покров, който застила цялата земя. Тя побелява не от старост, а от снежното обновление. Нежната белота освежава и подмладява земята. Тя заприличва на красива булка.

Бяла е планината. Равнината е бяла. Като че ли и ветрецът, който щипе галено бужките, е бял.

Бяло и светло е и в душите на хората. Нали човек се ражда на земята, за да види бело-видело. С бело-видело започва животът му. С бело-видело започва всеки ден. Зимната чиста белота буди тръпни пориви в чувствителните човешки сърца. В тях нахлува и започва да пулсира онзи светъл устрем, който извисява духа, подтиква човека към благородни дела, към доброта и чистосърдечие. Влива му сили да превъзмогва трудностите, горчилките, тъматата...

Навред е бяло. Като майчино мляко, с което сме закърмени. Като пременената с пролетна белота ябълка, за която е била завързана бялата вълнена люлка, в която е люляно сиромашкото ми детство. Бяло, жизнерадостно мое детство. Бели, бедни мои ученически години под Беласица планина. Бяла, щастлива младост. Бяло човешко битие. Бяла исконна българска земя – побелявала през вековете от косите на загиналите за нея. И от пролетния цъфтеж. И от лятното слънце.

А сега земята е бяла от сняг. Сякаш навред е посипана бяла тишина. Тиха белота, замесена от сняг, слънце и звънлив детски смях. И от бяло безмълвие. Бяла тишина, прегърнала бялата земя. Бяла вълшебна приказка, написана от пухкав сняг, безмълвие и чудесни украшения от сняг и скреж.

В тази зимна белота сякаш пулсът на живота е позабавен. Пък и за къде ли да се бърза? Широк е белият свят, няма да можем да го преброим целия. И все пак - забавеният ритъм като че ли е привиден. Защото: Хиляди хора, побелели от наваленият върху дрехите им сняг, бързат към белите сгради, мнозина обличат бели престилки и започват ежедневно си работа. С бели вълни в бурно море се борят силни моряци. Над тях прелитат бели чайки. Върху бели друми е проснато стоманеното двулние, по което лети белият влак. Бели са мелничарят, животновъдът... Над белия лист са приведени ученикът, студентът, конструкторът, писателят... Над бели балкони се развяват бели чаршафи и пелени...

А горе под белите обащи се веят белите къдри на планината. Нейните усойни пазви ще запазят прекрасната снежна белота чак до бялата пролет. Както ще я съхранят и хората в съкровени кътчета на своите жадни за белота и светлина души... А кахърите – нека и те останат само бели. Навред е бяло. Дано е бяло и във вашите души, стопани на бялата земя! Нека е бяло и светло в душите на всички хора!

(продължава от стр.1)

Същевременно бе духовна храна за читателите в това бездуховно и меркантилно време.

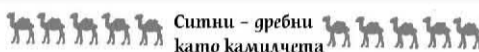
Днес, когато се шири неимоверно дълбока финансова, икономическа и политическа криза, когато управляващите жунглират на политическата сцена, за да запазят някаква „финансова стабилност“ – неувеличавайки пенсиите и заплатите – то писателите земеделци, липсвайки се от насъщни нужди, успяха да издадат и свои книги.

Ето някои от тях: Йордан Борисов Цветков, „Попътни строфи“ – „изстрадна поезия“, Габриела Цанева, „Заскрежени птици“ – една „вълнуваща симфония от цветове, силни метафизични навеи“ с философска интерпретация, Кирил Назъров, „Завръщане“, стихотворения, плод на „поетичен порив и магия на вдъхновението“ и Маргарита Нешкова, „Цветен пращец“, подготвена за печат. От нея лъха – романтична изповед.

И накрая – 2012 г. е пред прага на своя залез! Тя премина с пропуски и успехи за Съюза на писателите земеделци. Пред нас настъпва Новата – 2013 година. Нова година! Очакват я и членовете на Съюза на писателите земеделци с нови задължения и нови успехи!

декември 2012 г.

Иван Селановски, секретар на СПЗБ

Случка от далечната казарма

След като ни остригаха нула номер, старшината нареди под строй да отидем на баня в града. В този момент Иван, когото наричахме Зевзека, с остро на ножа се почеса по главата. Сигурно от някой косъм го е засърбяло. Старшината видял това и извика:

"Редник Иванов пред строя!"

Зевзека, без да подозира, че нещо е прегрешил, бързо кацна пред строя.

-Иванов, обясни предназначението на войнишкия нож - заповяда му старшината.

-Ами, войникът да го сложи на дулото на пушката си и когато другарят старшина заповяда "На атака", да тръгне напред, като го насочи срещу врага.

-Браво, добре го знаеш. А защо ти се чешеш с него по главата? Така уронваш авторитета му.

-Ами, другарю старшина, то си има важна причина - отвърна сконфузен Зевзека.

-Причина ли? С какво си наумил да се оправдаваш?

Затаили дъх, всички чакахме с нетърпение следващото зрелище.

-Ами, другарю старшина, още от дете, дядо ми, лека му пръст, с болка все ми повтаряше: "Иванчо, момчето ми, ти имаш дървена глава." Тогава не разбирах какво искаше да ми каже, но когато пред военната комисия отговорих на няколко въпроса, до мен приближи един от докторите, присви средния пръст на едната си ръка, обърна дланта нагоре, почука ме по главата и каза на другите: "Пишете - глава дървена, като я чукнеш, бие на кухо". Чак тогава, др. старшина, разбрах, че дядо ми е бил прав.

-Това няма нищо общо с въпроса, който ти поставих! - скара му се старшината.

-Аааа има общо, има, др. старшина. След резултата от военната комисия аз вече не смея да се почеша с пръсти по главата, да не би под ноктите ми да се забие някоя треска, защото много ще ме заболи, др. старшина!

Всички, заедно със старшината се превивахме от смях. Така Иванчо Зевзека отърва наказанието.

Спомнил си случката:
бай Теньо

Епиграми

Пътеки

Лекуващият го попита:

-Как да оперираме окоото:

по първия начин

или по втория?

-По втория –

отвърна болният.-

И вместо

по пътеката клинична,

тръгна той

по пътеката парична!

Атанас Личев

Съвестта

Някои говорят, че е стока,

но от стоката е тя далече,

че цената ѝ не е висока

и самата се предлага вече!

Училище

Всеки днес се учи. О, не споря!

Та това така добре личи.

Учи ли се шефът да говори,

подчиненият се учи да мълчи!

Борис Сандански

Нашенските политици

Тях се полага

дядо Коледа

да ги сурвака

не с накичена сурвачка,

а с тояга,

при това по-ячка!

Всичко тече

Отиват си годините,

остават си гадините!

Пожелание

Впрегнати като в ярем,

си пожелават

хората кахърни:

-През Новата година

дано си изберем

депутати честни и кадърни!

Признателен

Тоз

вдигна тост

за Старата,

че на пост

го докара тя.

Бодил Розин

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

редактори:

Габриела Цанева
Иван Селановски
Йордан Борисов
Кирил Назъров

редакция:

София, 1000,
бул. „Дондуков“ №38;
litzemedelsko_zname@mail.bg
предпечат: gabrielle

Завръщане

Няма да скрия, че новата стихосбирка на Кирил Назъров „Завръщане“ (изд. „Мултипринт“, София, 2012 г.) дълбоко ме развълнува. Завръщане – към дома, към корена? Завръщане към себе си? Или може би просто завръщане към „сериозната“ поезия, онази, която е насочена към възрастните... Както авторът споделя в предисловието, такава поезия е писал като юноша, а след това, във времената на цензура, все по-рядко „и то за най-съкровени, сакрални неща в живота“. Може би точно затова стихосбирката, събрала тези емоционални ерупции, докосва най-дълбоките и скрити кътчета в душата на читателя.

Композицията на книгата на пръв поглед е безструктурна, проста поредица от 26 стихотворения. Но първият поглед, както често се случва, подвежда. Кирил Назъров ни повежда по една духовна спирала, която ни отвежда от изконното начало („Оттук България започва“) до космическата необятност и безкрай („Животът продължава“).

Всяко стихотворение е с явно или скрито посвещение. И това не е формалност, а отражение на същностната връзка между автора и лирическия аз. Не бива да забравяме, че Кирил Назъров е преди всичко сатирик и детски поет. Спецификата на сатирата и литературата за деца изисква от пишещия безусловна честност и пълно покриване на човешката същност/позиция с художественото послание. Тук няма място за многословие, няма място за лицемерие, скрито зад многото думи. Сатирата не би била сатира, ако не разкрива голата същност на автора... а литературата за деца? Е, децата са перфектния лакмус за истина и за качество.

Но да се върнем към „Завръщане“.

„Полъхва кестенов топлик от юг...“ – още първата строфа ни очарова с многоцветието на словото. Само пет думи, а вече всички сетива са отключени. С кожата си усещаме погалането на вятъра, който носи жега и прохлада, гърдите ни се изпълват с аромата на кестени, пред очите ни разцъфтяват белите свещи на кестеновите цветове, вкусът на прашеца им е върху устните ни, а слухът ни се докосва до петпръстните кестенови листи, шумящи в клоните, в короните, в горите. Но не това е важното за поета и за лирическия герой. Вслушвайки се в шепота на природата, ние стигаме до философския въпрос за началото и края, но и до онова дълбоко скрито в същността ни родолюбие, което кара кожата да настръхва дори във време като днешното, когато, в добрия случай, яхвайки идеята за глобализация се наричаме граждани на света, а в лошия случай... е лошите случаи са много...

Но каквото и да се случи, по каквито и житейски и философски пътища и пътеки да поемем, винаги има едно завръщане, което дава стойност на живота:

*Къде и да ме води друма
на моя скитнишки живот,
ще свърне някой ден към Струма
под южния озвезден свод.*

Макар и различни като стихосложение и изказ, „Завръщане“ и следващото стихотворение от две части, „На път“, са логически свързани и образуват един диптих, който отразява вечното движение в авторския живот и изразява неговата житейска позиция, а именно – пътят и завръщането са неразривно свързани.

На могъщата и прекрасна природа са посветени „Огражден планина“, „Маркови кладенци“ и „Петрич“, на родното село – „Драгуш“. Но не само към природата, близка и кърмеща с красотата, е завръщането на лирическия аз. След преминаването през тази най-първична стихия, идва ред на следващото стъпало – родителите, човешкият ни корен; съпругата, човешкият ни двойник; децата – стремежът ни към завършеност, към свършенство. На бащата и неговия невербален завет е посветено стихотворението „На гроба на баща ми“ – „Превиваше по цял ден гръб./ но само над земята свята.“ Целият житейски и творчески път на поета, на земеделеца Кирил Назъров, е озарен от този бащин образ. Но какво е човекът, без гласа на майката – оня глас, чуван над люлката, оня глас, слят с природата. Строфите звънят – в речната вода, в небитието, в песента на славея, с полета на орела и с крехката красота на забравено цветче. Тези две, и следващите две стихотворения, посветени на съпругата („Възпев“) и на децата („Бъди“), представляват един поетичен поглед в миналото, настоящето и бъдещето.

Стръмен е пътят по духовната спирала на Назъров. След природата и семейството, идват онези, които грядат обществото. Списъкът им е много къс и без съмнение – неизчерпаем – „Христо Ботев“, „Гоце Делчев“, „Чедо на Огражден“ (Антон Попов). Защо постъп е включил точно тези личности, не мога да кажа. Това, което мога да кажа е, че с удоволствие прочетох стихотворенията, които им е посветил.

Тръгвайки от природата, минавайки през семейството и обществено значимите личности, отново

се завръщаме към природата. Но тази природа, вече не е същата. В нея нещо се е променило:

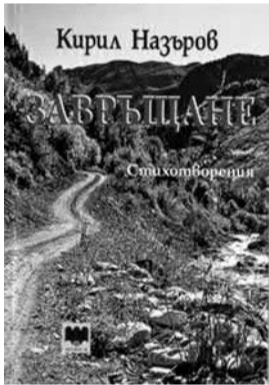
*Тъй както много пролети преди
тя можеше череша да роди.
Но плод не иска гладен роб –
черешата превърна в топ.*

Променяйки стихосложението, Назъров постига двоен ефект – не само накъсва ритъма на куплета, но и внушава, че именно черешата е живата, действена фигура – „тя можеше череша да роди“... Някак, макар и изгубила предназначението си – да ражда, тя, макар и превърната в топ (оръжие за унищожение на живота), остава жизнеспораждащата сила. Назъров успява да ни внуши, че този топ, направен от череша, няма да се смърт, а ще роди – свобода... или поне стремеж към свобода. Именно тук, в тази симбиоза, в която естеството и обществото се сливат, намира своята връхна точка и стъпалото, по което тръгнахме с „Христо Ботев“.

Одухотворяването на природата, хуманизирането на птици и животни продължава. Все по-нагоре по спиралата вървим. Следват „Кълвач“, „Шурец“, „Детски дни“, „Ябълка“, „Река“... изобилието на образи и звуци ни оставя без дъх. Все по-нагоре вървим и... се завръщаме... Пак там, откъдето сме тръгнали. Пак там, в детството, където е първата книга, първата приказка, първият стих. Тук разцъфняват изразните средства, характерни за детската поезия на Назъров. Не само в образи и сравнения ще намерим сродното между тези стихотворения и онези, които знаем от „Ловец на дъжд“, „Ало, Слънчице“, „Хоровод“, „Буквички скокливи“, „Цветница“ и разбира се, „Чудесата на децата“. Паралелът между детската и „сериозната“ поезия на Назъров най-добре звучи в звукографията –

*Ябълката кичи си клонка
с бужнали камбанки-цветове
„Зън-зън-зън“ зазвънка всяка –
с цветен звън пчеличките зове.
(„Ябълка“)*

Много мъдрост е въплътена в „Песничка за приятелството“. Дали пише за възрастни или за деца, все едно – Кирил Назъров деликатно потупва читателя си по рамото. Звукографията и тук изиграва своята роля на Оня, който нашепва, „Щом тупка ритмично сърце до сърце“. За нас остава само да чуем този шепот – тупкането на сърцето... и рефрена – „приятел се избира по делата“.

Завръщането към детството не е край на пътя. Сърцето на поета откликва на страданието и на усещането за общност. Той посвещава две стихотворения на две градчета и техните хора, далеч откъд родния дом и родната планина – „Стражица“ (след земетресението от 1986 г.) и „Сичево“ (на международен творчески пленер от 1996 г.). По този начин не само е отдалено дължимото на широкия свят, не само е прехвърлена границата на личното и родината, но е постигнато онова единство, което е нужно, за да продължим по Пътя. С „Моят път“ и „Животът продължава“ ние се изкачваме до върха на спиралата, която нарекохме „духовна“ и по която тръгнахме с „Оттук България започва“. Но върхът не е край – той е началото на безкрая.

В заключение ще отбележа, че лично мен най-дълбоко ме развълнуваха стихотворенията, посветени на пътя – пътя на твореца, пътя на личността, пътя към родината, пътя навътре към същността и духа, пътя назад, към завръщането и корена...

Колко мъдрост е нужна, за да се направи разлика между „корена“ и „извора“, между същността и избора. Да, завръщането на Кирил Назъров е завръщане към корена, но не към извора „Подобно хората е съща/към извора не се завръща“ („Река“). Изворът – като начало на житейския път, като начало на поредицата от избори, които всеки прави в живота си – като проявление на свободната воля, като възплъщение на съдбата, която градим – този извор не е достъпен за завръщане.

Но все едно, животът продължава... Животът, като къс от вечно течащото време, което все още не сме опитомили:

*Животът свършва – дълг или къс,
но из космичните пространства –
въздигана или разпъвана на кръст –
душата винаги ще странства...*

Така завършва „Завръщане“ – го на Кирил Назъров. А нашето?

Габриела Цанева

А сега накъде?

Едни, които са родени в зодия Заек, още при първия шум, без да знаят откъде идва, се изпокриха в шубрака.

Други, от зодия Плъх, усетиха мокро по краката си и побързаха да напуснат кораба. И чак тогава разбраха, че са се подмокрили. Човещина, какво да правиш!

Трети, докато си бяха на място, се „зъбеа на тирана“, а после и те ятаган грабнаха, и те станаха тирани.

Четвърти, които бяха в Българския земеделски народен съюз за пари и слава, дим да ги няма...

За идейния земеделец, който знае за какво си е давал младините и парите, няма въпрос: „А сега, накъде?“

*Искър Шуманов,
„Не! Не мога да мълча!“,
изд. „Антей“, София, 2009 г.*

Църковните мишки

По примера на софийските гимназии, преди Коледа Попантонов издаде наредба за въвеждане на задължителна ученическа униформа. Според тази наредба, фуражката на ученика трябва да бъде изпъната с пружина и да има монограмът на гимназията. Панталонът се изискваше да бъде винаги чист и добре изгладен, а куртката и шинела да бъдат закопчани до горе и да имат бяла якичка. Директорът на девическата гимназия не остана по-назад. Той излезе с наредба за задължителна униформа за учениците. Те трябваше да носят черни престилки с ръкави, бяла якичка и барета с монограм на гимназията. Това въведение преследваше затягане на дисциплината в училищата, което предизвика неodobрието на абитуриентите. Димитър неочаквано бе повикан от директора. Навъсен като черен облак, Антонов пристъпи към него.

- Диловски, ще трябва да уредим въпроса да имаш изрядна ученическа униформа.

- Господин директоре, остават ми пет-шест месеца до матурата. Нямам пари за нови дрехи. Ще пришия монограм на фуражката.

- Диловски, ти си уважаван ученик в гимназията. По тебе се равняват останалите момчета. Знаеш какво е казармена дисциплина. Такива са изискванията на Министерството на просветата.

Мекият тон на директора постигна целта. Димитър се усмихна.

- Господин директоре, нямам нищо против униформата. Но аз съм една църковна мишка. Такива като мен са стотици мои другари – сиромаси. За нас е невъзможно да имаме нов панталон, а трябват фуражка, монограм, куртка, бяла якичка. Та аз нося дрехите на Георги Вълков и Николай Нейков, които всеки ден кърпя по шевовете, а фуражката ми е втора употреба.

- Диловски, ще уредим нещо. Ще говоря с полковник Кожухаров. Върви в клас!

- Бащата на Бистра?! – възкликна Димитър.

- Да, с него сме съученици.

Ден по-късно, адютантът на полковник Кожухаров, капитан Донеv, влезе при директора на мъжката гимназия.

- Господин директоре, трябва да отведе ученика Диловски при полковия шивач за нова ученическа униформа.

- Да, господин капитан. Сега ще повикам ученика.

Така, синът на 17-ти Доростолски полк, Димитър Диловски бе облечен с нови ученически дрехи, ушити по неговия ръст.

*Йордан Борисов,
из „Поет на нацията“, том 2,
изд. „Майбо“, Враца, 2005 г.*

Пред изповед

Обичам те, Съюзе мой!
На теб отдадох цялата си младост.
В затвора в хладните покои,
прекарах дълги дни посред нерадост!

Обичам те и вярвам в теб,
че ти си бойно знаме на селяка,
надежда за добро и хляб –
увереност, която дълго чака!

Обичам те в съня си свой,
че със повея слънчев на житата –
записа хиляди герои
върху скрижалите на свободата!

А днес, боли, че хули – „КОЙ”...
Боли, идва ми от гняв да плача.
Знам – имаш врагове безброй,
затуй, такъв обичам те и тача,
Съюзе мой!

Иван Селановски

Изгубихме Георги Киришев

Бащина земя

Земя, земя, ти крепост на дедите,
за теб воюваха бащите.
В свирепи студове и в летен зной
ти моя си и аз съм вечно твой.

Георги Киришев,
„Миналото е в мен”,
изд. „Марком”, Хасково, 2005 г.

Родино

Аз може да нямам любим и приятели,
но винаги ще имам твоите обятия...
Майка, татко - да не разбирам,
да са неизвестни,
но ясни и разбираеми
ще имам твоите песни...

Може на никой да не бъда потребна,
но ти ще ме чакаш в тебе да легна...
Може да ме заробят,
да ограбят и същността,
с която живея, но не
и свободата с теб да се спля.

Маргарита Нешкова

Вяра, Надежда и Любов за България

Българийо, от Дядо Вазова възпята
за твоите безкрайни диви красоти,
с юнашка кръв по хълми и бърда пролята –
не ще загинеш, ще живееш дълго ти!

По дяволите всякакви дочути думи,
от картата, че някой ще те заличи –
ти векове вървя сред бури и куршуми
и никога не падна ниско по очи.

Макар че пак над теб е мрачен небосклона
и се разбиват в теб свирепи ветрове –
ще издържиш и днес в борбата си изконна,
понесла в себе си пак чужди грехове.

По-твърда от гранита вечен на Балкана,
с възпетите от Дядо Вазов красоти –
сто българи в тебе само да останат,
сто пъти пак България ще бъдеш ти!

Андрей Василев,
сборник „Детелина”, том II,
изд. на СПЗБ, 2002 г.

Рисунка

Нарисувай ми слънце, нарисуй ми небе,
нарисуй ми цяла планета,
светъл дом за моите криле,
една любов от сънища взета.

Имам всичко – мечта и покой
и столетия от дедите ми взети,
зимна буря и летен зной
и земя, в която ще легна.

Нарисувай ми ти свобода
и мечта, по която да литна,
имам волна и страстна душа,
наживяла на съдбата си дните.

Вяра Дамянова

Снежнословие

През зимата е бяло и небето,
вали снегът, от нас не се бои,
живее непревзето в битието
дори когато пролет се топи.

Топи се и сълзите му, в потоци,
изливат млада прихнала вода
в капчуци, езера и в водоскоци
изпраща щедро своята следа.

Милена Филипова

Бъдни вечер

Летят в небето снежинки-пеперуди,
снегът покрива всичко вълн.
Когато утре рано се пробудим,
до нас ще стигне светъл чуден звън.

Камбани ще звънят в таз утрин свята,
ще има радост в хорските сърца,
че в този миг дошъл е на земята
Христос, с любов за всичките деца.

Дошъл е той при нас, за да ни учи
да страдаме за другите в света,
сърцата ни за обич да отключи,
да даваме любов и доброта.

Светла Методиева,
ученичка от град Радомир

Честита Нова Година

Дойди със песен бойна
ти, Нова година!

Тъй очаквана, омайна,
за мойта Родина!
Свободата ти роди,
за сина-емигранта,
два пъти майка бъди!
Ти, Нова Година,
щерка с майка срещни
и тогава отмини.
* * *

Нали мама полека
угасва и ослепява,
щото роди човека
човешкото да отстоява!

И във свободна България
макар и малка страна,
аз искам там да догарям,
свободен там да умра!

Никола Бежански,
„Във вихъра на борбата”,
II издание, изд. „Звезди”, София, 1994 г.

Господари на чернозема

Беше привечер, на залез слънце. Бабата вървеше с притаен дъх и с присвити крехки гърди, а дядото, с дъх на овнешка супа със спанак и чесън, въртеше потури с препасан ален пояс. Дългите ръкави на разкопчаната бяла свилена риза, изпод която се показваха космати гърди, му придаваха едно превъзходство и великолепие. Лице с полски загар, със засукал дълъг мустак и кривнал калпак над челото. С оня орлов балкански поглед и благ славянски характер, изпъчен над накъдрените си телешки опинци, потвърждаваха трудовото му великолепие. Една канара! Истински исполин, стъпващ здраво на краката си.

Полският труд го беше направил знатен човек с твърд характер. Баща, дядо, прадядо – черноземът ги беше прибрал в своите обятия.

Ширналото се поле след есенната оран, над което се рееха черни грачещи врани, го правеха още по-щастлив. Морното чело и напуканите длани, отдали се на кърския труд, му даваха увереност, че утрешният ден ще бъде плоден, натежал от житни класове. Хамбарите ще бъдат пълни, ще има хляб. А има ли го, животът им ще бъде добър. Деца, жени, старци, всички ще бъдат щастливи.

Васил Калфов

Есенна гора

И сам не мога да си обясня защо, но от юношески години най-обичам есента. Но не заради плодовете, натежали в градините, нито пък за меда, стаен в кехлибара на лозята. А заради есенната гора. И досега не мога да забравя многобагрието на лъките край Скът, където отраснах. Любувах им се всяка есен и всяка есен те ме окриляха, пришиваха ми някакви невидими криле за полет и труд.

Истински богат и щастлив, обаче, се почувствах много по-късно, в Средна гора, където дърветата, сякаш заловени за ръце, навлизаха в Копривщица, та да я направят още по-прелестна.

Ето, нагоре по Бялата река, над щирокия пояс от иглолистни насаждения, вечно зелени – но лишени от чара на преображението, буквите гори пламтят в най-различни цветове.

Преобладава златистият, но някъде той е леко порозовял, другаде е червен и гори като истински пламък, а на други места е кърваво-ален.

Освен буките, в златни дрехи светят тополите и брезите, бакъреночервени са дивите круши, дрянът и тук-там прокрадналите се ясени. Тези багри примамяват очите ми, но не те, а нещо друго ме повежда натам. Какво е то? Дали тишината, в която се чуват дори моите стъпки и пропукването на случайно сгазени съчки, падането на листата, което не е така звънко, както го определя поетът, а е по-скоро безшумно. Не знам. Важно е това, че ми е приятно, че удивителна лекота ме обзема, че въздухът в този слънчев и спокоен ден е особено благ и здравотворен.

Птици като че ли няма в есенната гора, пък и ако ги има, те сякаш са забравили да пеят, прехвъркват безгласни насам-натат. Идва зима. И те сигурно знаят това, но не изглеждат уплашени и разтревожени.

Напротив, сякаш спокойствието на есенната гора е направило летежа им по-плавен.

И може би тъкмо това спокойствие, в което човек може с мечта да другарува и в сърцето си да запали огънчето на една нова песен, ме е карало да обичам есента и да откривам в нея красота, по-удивителна от тази на сребърния зимен пейзаж, пролетното обновление или летния зной. Не знам това, но вървя из гората, из нейния прозрачен въздух, из нейната с нищо не смуцаваща тишина, сред великолепието на нейните багри и слава гората.

Есенна гора!!!

Цоньо Неделкин,
„Сърцето на България”,
изд. „Дирекция музеи Копривщица”, 2005 г.